



TONGADA II. Número 29. Inca 20 Septembre de 1903



ES Cad' Inca

Lladrà cada diumenge mentres li donin que menjar

Administració e Impremta: S. Francesch, 23.

ESPAÑA: UNA PESSETA CUATRIMESTRE ... ESTRANER: DUES IDEM. IDEM.

PAGO PER ADELANTAT

**Discurs d' en
Joan Alcover**
(ACABAMENT.)

Jo som un enamorat de la literatura clàssica castellana. Jo duch la seua influencia dins la médula; y per mi, ella com element de cohesió, escampantse per les regions, filtrantse y amarant els blocs qu'integran l'unitat orgànica d'Espanya, te més forsa qu'els descobriments y les conquestes y les desgracies comunes. Toles les glories militars no fan una columna tan ferma del espanyolisme com en Cervantes, el geni més rich de simpatia de l'història literaria... Tot lo qual no m'impedeix regoneix (com ha reconegut el senyor Benot, autoritat gens sospitosa) que la parla materna no solament per esser la nostre es la millor, sino que te, com a lírica, demunt la castellana, la ventatja abs luta que te la castellana demunt la nostre com orgue social y tribunici. Aquesta virtualitat poètica del català, es deguda, en mon concepte, à la concisió, la riquesa fonètica y més que tot, à no haver estat fa setgles llengua oficial. S'ha dit: llengua oficial, llengua momificada. Això no serà exacte; pero no hi ha dupte que la rigidès oficinesca, la tirania gràmatical y el conte-gotes acadèmich aixuguen y empobreixin les llengues. La nostre no' n'ha res perare del enmidonament acadèmich, y fins diria qu'es llàstima que ab el temps haja de esser codificada. Ella tal com es, fresca, senzilla, patriarcal, més pagesa que ciutadana y més popular que culta, te la virtut d'atreure els esperits a les fonts naturals y eternes del sentiment; ella robusteix y tonifica l'inspiració viciada per l'intelectualisme carilós y els refinaments malaltisos y alexandrins dels grans centres de cultura; ella es bany de sol, de salut y de vida, frescor de marinada, netedat de cor qui reconforta y embalssama.

«Estí be; pero givina ha de ser la

del poeta? ¿La llengua mare o la rarietà dialektal qu'equiparlam? ¿Com quedam? ¿L'hem de recullir o no de la boca del poble?... Així me deya un capvespre qu'anarem d'excursió per la montanya, un amic meu, home de gust delicat y clar enteniment, pero d'aquets qui no admeten més parent de Catalunya qu'el Rey En Jaume. Jo li respondia: Certs personatges de les narracions d'en Pereda no parlen el castellà del novelista, sino el dialecte dels pescadors del Sardinero. Així, els tipus del escenari local que nosaltres presentem, han de parlar, no ja el dialecte, si no el subdialecte, l'argot de barri. Pero quant l'emoció vibra y el pensament s'enlayra, també s'escalfà y enobleix l'expressió, y acudeixen als llabis, sense artifici ni violència, no les formes dialektals, sino les formes originaries y comunes a tots els pobles de llengua catalana. Per ventura aquestes formes ¿no sonen familiarment en la nostra Illa? ¿No les repeteix a tota hora la musa popular?... Travessarem el meu amic y jo per la vessant de la montanya, cuberta de bosch, el cilenci solemníal de l'horabaixa s'estenian p'el gran espay que dominarem; el campanar d'una hermita llunyana va tocar L'Angelus, una vella y una nina qu'atllà aprop recullian llenya menuda, se posaren a resar... Jo vaig dir qu'era resau? — Qu'vols que resin l'Ave Maria?... En efecte: «pregau per nosaltres pecadors are y en l' hora de la nostre mort». ¿Es una llengua erudita? ¿Es anticuada? ¿No es així com ens ensenyaren a tots les oracions? Donchs aquesta es la llengua dels poetes.

Es un deplorable indici d'estancament y d'inercia que sia encara necessari discutir certes veritats sancionades per pensadors y critichs eminents, monumentalades per l'exemple de la breu història literaria mallorquina. ¡Y tan breu! Poch més de cincuenta anys. Desde Ramón

Lull fins que s'inicia en lo primer terc del segle denou el Renaixement de les literatures regionals, tot es buidor y sequet. Ni una estrofa deixà rastre. Tot son imitacions fàdes y surenques; pero ve l'hora que Mallorca se digna contemplarse a si mateixa y recobrar la seu veu; y L'Estrella de l'auba, L'Esperansa, L'ombra, La llar, El Castell de l'Harmonia, L'espigolera, El Patró, Ferrant V, La Mal Casada, Lo Pi de Formentor, La Rondalla dels tres hostes, Resorgiment, La Legenda de Jaume el Navegant y tantes altres vibracions de l'arpa, abans polysa y muda, diuen en chor l'himne trionfal de la nostre llengua.

Pot ser me dirán: n'hi ha d'aquells autors qu'han honrat la poesia castellana; en Costa, per exemple. En bona hora, veyam el cas, perque val la pena. L'inspiració del poeta pollensi té dos focos capitals: Pollensa y Roma; mes no canta els temes italians desde la comarca naduia, ni canta els temes pollensins desde la ciutat eterna; a una banda y l'altre, notem-ho be, traduex les impresions directes; els monuments que contempla, les ruïnes qui trepitja, la naturalesa qu'el rodeja, la vida que viu. Y en el centre del mon llatí, l'universalitat dels assumptos, qui perteneixen a la patria de tots, li permet vessar ses emocions en la llengua de Fray Luis, germana bessona de la llengua de Manzoni, y la que més s'adona a les modalitats y combinacions mètriques d'estructura italiana, però a Formentor y a Terneilles y a la Cala de San Vicens, canta en la llengua que begué d'infant en els pits que l'alletaren. Bastaria l'himne de Las Catacumbas, fill d'Italia, per acreditarlo de illustre poeta castellà; pero son encara més fòrtes y més excuses les estrofes que li ha dictat la musa pollensina, es a dir, qu'en l'obra del poeta, la musa camperola d'aquell recó de mon, ha vensut la musa capitolina qui presi-

J. Romà i Soler de
la Muntanya
Salma

deix els horisonts de l'història humana.

Finalment, ja me sembla sentir la veu de la frivilitat, de la fredor de cor, a estones declamatoria, a estones bufonesca, qui se desfressa ab la capa del pseude-patriotisme: «Si, es veritat; si l'interès únicòsuprem fos l'interès artístich, no caldría discutirho; es evident que s'esvalhex una gran part de l'intensitat poètica dins una forma forastera; pero équina falta fa, oh Mallorca, per vegetar tranquilament la personalitat literaria? Com es cosa provada per l'esperiencia qu'el conreu d'aquesta personalitat encalenteix la sang d'els pobles y fa sortir de mare l'esperit regional, es millor escapsar y fondre abans de creixc la cabellera de llum de la gloria poètica y substituirla p'el bisoñé rissat y pentinat d'una literatura d'importació. Per lo mateix qu'el filtre de l'ànima d'un país destilat en les estrofes del poeta, s'en puja als caps y fa somiar ab restauracions impossibles, lo patriòtich, lo útil, lo correcte, es sacrificar la llengua y la literatura, per no corre el perill de comprometre l'harmonia plana, el regular funcionament de la màquina del Estat. Ja t'anirás castellanisant poch a poch; es cuestió d'una estona de paciència, quatre o cinc setges; y tot anirà com una seda. Mentre tant, resignat al silenci a la passivitat, al destenyiment y la metamòrfosis gradual y si tens cantera te l'espases o cantas El jarabe andaluz. Molta industria, molt de comers, moltes carreteres, y res de conrear el llyrer qu'atreu el llamp y es arbre improductiu. Ja t'ho dirán així mateix Ylla daurada y Perla del Mediterrani; y ab el temps ja hi figurarás per dret propi a la col·lecció Rivadeneira.

¿Que vos sembla? Donchs a n'aquesta exortació filisteia, jo y els que com jo pensen y senten, pochs o molts, vataqui la resposta que darem: No volem.

No es conte nostre sino dels homes d'Estat trobar els medis d'assegurar l'harmonia sense mutilar y deprimir els pobles y les persones. A nosaltres ens basia sobre que ni en nom de la concòrdia ni en nom dels més sagrats interessos, hi hagrem a exigir el rebaixament y la capitulació dels uns a benefici dels altres; com no hi ha dret a perpetuar la veu de Soprano dels cantors adolescents per medi d'un crudel sacrifici oferit a la perfecció de l'harmonia polifònica. Pero creim ademés que son víctimes d'un error funest els qui entenen que la vida de les naçions pot prosperar a costa de la rida dels pobles qui les forman.

Citaré per acabar un testimoni.

El 21 de juliol de 1896 se celebrava à Escocia un centenari. Un gran senyor acudia desde Londres a presidir els homenatges de tot un poble a les despulls de Robert Burns, el bardet nacional, qui escriuen en dialecte escocés, nodrintse de la vida popular y rústica, fent, com ell deya, del llibre de cançons anònimes d'Escocia el seu breviari, era un geni prou potent per ressucitar devant el mon la seva patria; mes sortint de si mateix per ajustarse a la moda general anglesa, era un rimador mediocre. El personatge abans citat deya devant la tomba del poeta: «Es de més importància fer els cants d'una naçió que fabricarli lleys»... «L'humanitat sincera li es deudora; mes l'Escocia te un deute especial en vers del nostre compatrici. Robert Burns ha exaltat la nostra rassa; ha consagrat l'Escocia y la llengua escocesa. Abans d'ell haviam passat un llarg període durant el qual nosaltres eram apenes reconeguts; haviam sortit de la memòria del mon. Després del temps de l'Unió de les corones y més encara després del temps de l'Unió legislativa, l'Escocia havia caiguda dins la fosca. Si se exceptua l'atzar d'un complot o d'una sublevació jacobita, la seua existència estava casi oblidada. Ella tenia es ver, els seus historiadors admirables, com Robertson y Hume, pero res dins les obres d'aquests denunciava els autors escocesos. Lleva Burns apareix; sa redressa demunt els peus y reivindica les pretensions d'Escocia a una existència nacional»...

Ab poca diferència, y mudant els noms, podrian pareixer pronunciades per aquí prop aquestes caloroses paraules.

¿Y qui era l'orador? Un exaltat, un cap verge, un home de lletres qui s'entregava al egoisme artístich sens preocupar-se dels interessos del Reine Unit? Era el capitol del partit liberal, Lord Roseberry, a les hores ministre d'Inglaterra.

Ja ho veu la jove Mallorca, qui tan abundosa florescència del seu esperit ens ha duit are. D'aquest esperit no s'en pot ofendre la més esquisida correcció gubernamental, y molt menys la pureza del sentiment patriòtich més ample y ortodoxe. Sia dit ab llicència d'una part de la nostre apreciable burgesia qui eleva els emollients a la categoria de matèria sacramental, y voldria escantellar y fondre el Teix y el Puig Major per lo que puguen tenir de subversius les agüiles que hi nian y els passarells que hi cantan.

DE CATALUNYA.

PENSAMENT

Més costa mantenir un vici que dos infants.

Les violetes

(IMITACIÓ)

— ¿Per qué, garris floretes,
tan primerenques veniu?
La neu encare corona
les montanyes allá endins;
vindran encare gelades
y vents de Març enemicxs...
¿Per qué gentils violetes,
tan primerenques floriu?

— «Alaba Deu, qui bon pare,
no's descuida dels humils.
Una tendra joveneta,
bella y pobre, per aquí
ve a cercar flors, y per ella
tan primerenques florim»

— Dolces flors y qui es la jove,
la jove per qui sortiu?

— «Es una trista orfaneta,
qu'ab la filosa ó cosint,
ó venent flors a les dames,
mantén sos germans petits.
Un àngel a punta d'auba
es passat ruy demati;
y obriu vos, bones poncelles,
(ab veu de cel nos ha dit)
no te pá la pobre nina,
y prest vos vindrà a cullir.

Mirau: ja ve la jove,
la jove per qui florim!»

M. COSTA LLOBERA PBRE.

MOSSEGADES

A Marsella hi ha peste bubònica, qu'es sa més dolenta de totes, es lo meteix que si deyam: lerrouxona o morartina.

El Govern espanyol a pres moltes y avengudes precaucions perque no passi la mar o es Pirineus. A Palma meteix, la Junta de sanitat, te acòris presos, dignes d'alabansa, si pel cas venia.

Vaja! no devan qu'Espanya som sa moneda de França?... Vevés si la volen imitar amb això de sa pesta?

A poch poch madò Mayrata no corriu a mentir, cabalmeni en ses pestes y dolentes es qu'Espanya som unes montes rematades. En ses coses bones que té la nació vehina, no en volém ni sa pols.

Si n'han vengudes de pestes franceses! ¿D'on han sortit els discursos epidèmics den Val de rusò, qu'ha traduït en Càdernes, en quantre ses ordes religioses? De França. Aquests modernismes revolucionaris, que tant en voga estan, de clericalisme y vaticanism, y que pòt esser que dins breu temps fassin més víctimes y cadàvers que totes ses bubòniques del mon. ¿D'hont vengueren?... De França. Aquests figurins caprichosos y modernismes estrambòtics que son sa mort dels clàssics tipos espanyols y per hont vengueren? per la banda dels Pirineus.

Y ¿quines precaucions ha pres al Govern, per acordonar els atacats de peste volteriana?

Cap.

Pero ¿com han d'aturar els Gòverns liberals ses pestes franceses, si éells meteixos estan enfansessats?

Si sa peste que vé de França, se diu bubònica; tot son sustos y precaucions, y sa

Es Ca d' Inca

tendria per una inmensa desgracia si feya uns quanis centenars de víctimes; però si se diu revolucionari, socialista, anticlerical, Juèva, etc... té entrada franca, passa per lliura per fer propaganda y empesitar tota Espanya, matant s'esperit catòlic nacional y ses vides dels únichs bons espanyols, que hi ha dignes d'aquest nom; com a França ha mort els únichs verdaders francesos.

* * *
A vint milions de pessetes arriben els estalviaments que fa 'n Villaverde; y encare no s'aconhorta; axí com en treu vuit milions del ram de G terra y un del d'hizenda, en vol cinc milions de sa Marina.

Molta pena ha de costar a n' es Govern fer economies radicals, mentres no suprimesquen direccions enteres, que altre temps no teniam y qu'en seríam escusadors.

Però qu'he dit! Deu meu! Suprimir direccions enteres, quant tornen a funcionar els fondos de reptiles que feu tancar nostre bon país en Maura?

Se redueixen els gastos dels ministeris de Marina y Guerra, y se subvencia la premsa rotativa. O se deu creure més importants y necessaris els tallers fabricadors de mentides qu'els tallers que construeixen barcos de guerra? O se creu que salevará més l'Espanya, la cuarta potència de s'estat, desviadora de sa vertadera opinió que les fortificacions de nostres bahies y costes?

Bons recort tenim de lo que feu la rotativa, per salvats la Patria, en les derreres guerres passades. Si qu'en amollá de bombes per tirarlos dins una guerra qu'havíam de perdre!

Fessem estalviaments; però comensem, per decantar abusos, sian allá hont sian.

En MASSOLA.

A mon amich J. D.

Justícia no trobarás
á n'aquest mon de miseris,
ses veritats son misteris
que jamay aclarirás.

Caminant sempre anirás
un cóp-dret y s'altre tort,
entre bona y mala sort
y en més tristor qu'alegria
un dia y un altre dia
fins qu'et sorprendrá la mort.

Se moral antorxa y guía,
que per tot es se mateixa
en lioc d'ensenyar y crexa
se va apagant cada dia.

No's veu mes qu'hipocrisia
mala sé y torpeses mil;
per governar falta estil
dins sa nostre pobre Espanya
y es més llest es una aranya
que sà sempre es mateix fil.

Roda se bolla del mon,
sense navia ni entenes,
y ni es pegats ni ses benes.
poden fer qu'es mal no torn.

Avuy vé es vent de Mitjorn,
demà vé de Tramuntana
y fora quimera vana
es volerlo subjectà;
lo millor es deixarlo anà
p'es camí que Deu li mana.

Per axò bon amich meu
no fasses cas de ses coses,
tant si son color de roses
com si son color de neu.

Voldria no't sabés greu
lo qu'et diré sense fèl:
son ses beyes que fan mèl
y no son ses criatures;

aquestes fàn diablures,
riguensè de Sant Miquel.

Y es que à Redentor s'afica
cercant se felicitat
dins la nostre Societat,
crech que no heu entès cap mica.

Tot aquell qu'es mortisca
y pert d'es cap es cabeis
per posar a n'es mal remeis,
té resultats desastrós:
ets únichs homos ditxosos
á n'el mon son es beneits

J. SANSÓ.

CRONICÓ

Setembre de 1903

Dia 3.—L'Ajuntament de Palma nombra els regidors qu'han de formar la Comissió organizadora de les festes de l'any prop-vinent.—Un centenar de picapedrers palmesans qu'estaven en vaga, acordan tornar al trabay.—Acaba els exercicis d'oposició a la plassa d'organista de la Seu, don Llobatxim Engroñat, únich aspirant. Fou calificat notablement p'el tribunal.—Els pescadors d'Ervissa diven qu'en guany no han agafat cap llempuga, quant els passats aquest peix abundava.—Varis ervissenches aficionats a l'arqueologia traïbayan per fundar una societat, que ténge per objecte, cercar medalles, monedes y altres coses antigües.

—El periodichs rotatius s'ocupan d'alliances entre les nacions. N'hi ha qualqu'un qu'embroma al presunt emperador d'Iberia, D. Carles de Braganza.—Surt de Barcelona l'Embaxada comercial espanyola que va cap a Bones-Aires.

Dia 4.—S'anuncia que dins poch temps sortirà a llu'n el núm. 15 del «Boletí del Diccionari de la llengua Catalana», que contendrà unes 350 pàgines ab motiu de la refutació d'uns articles del academich senyor Menéndez Pidal.

—El ministre d'Hisenda recomana a n'els empleats del seu departament assitescan puntualment a ses oficines.—La passetjada regia continua felisiment. A Jaca el Rey visita les fortaleses, monasteris y es putxos més props.

—El bisbe de Marsella dirigeix una circulà a n'els rectors de la seva diocesis, protestant dels derrers discursos d'en Combes contra el clericalisme.—El rey Eduard VII arriba a Londres procedent de Viena.—La revolució a Macedonia s'esten considerablement. Els derrers combats han estat favorables a n'els insurrectes, els quals han regonegut com a quefe suprem a Boris Sarafot.

Dia 5.—Diven que a Tarrasa mentre esbucaven una casa de camp, dins un forat hey trobaren 100.000 pessetes en monedes d'or. Es segu que a n'els amos no los sab gens de greu haverla esbucada!—En Moret y els seus amichs trebayan per preparar s'elecció del seu quefe antes de que s'obrisen Corts. Ses corrents son favorables a n'en Montero Ríos.—S'ajuntament d'Alcudia obsequia ab un banquete a n'els quefes y oficiais de l'escuadra anglesa fonterada a n'aquell port.

—Oficiais del exercit Servi eleven un Mensaje al Govern demandant es castich dels assassins del rey Alexandre.

Dia 6.—A n'es puig d'Inca se fa sa tradicional festa a Santa Magdalena, donant sideus a tots es qu'hey van.

—A Jaca s'inaugura un passeig ab el nom d'Alfons XIII: hey ha retreta y banquete de despedida.—El Rey expressa son entusiasme per la prosperitat territorial y s'Agricultura ab aquestes paraules: «Axí com som es primer quefe dels Estat desitx a es-

ser també es primer agricultor d'Espanya.»

—La situació de Servia s'agrava per moments, calculant en 900 es número d'oficials compromesos per dur a efecte sa contrarevolució.—El secretari Govern s'ancés ha suprimit les temporalitats del Bisbe de Marsella, per la circula que publica fa pochs dies.

Dia 7.—Es Govern creu qu'ab ses modificacions que pensa fer en es presupost s'obtindrà una economia de 20 milions de pessetes.—La famila real passa es dia a Hosca, se fan molts de festejos. Es vespre es tren real s'en va cap a Soria.—Pera conferenciar ab en Maura s'en va a Santander es ministre de Marina.

—Un periodich de Bulgaria revela s'existencia d'un tractat secret rus-bulgari, qu'afecta a sa cuestió des Balkanes.

Es CRONISTA.

Lladrades y moxonies

Divenres passat visità l'Oratori del Puig d'Inca, el Vicari general, Mossen Antoni M. Alcover.

De passada, es vespre, a sa recitoria passarem sa vetlada molt agradable, sentintli lletgir y espliar questions de sa llengua catalana.

La setmana vinent en tornarem parlar qu'avuy per excés d'original ens fa falta lloch.

Ahí prengué les últimes ordres sacerdotals, a sa capella del Seminari de Palma, nostre bon amich y colaborador, Mossen Tomás Mora Cánaves, natural d'aquesta ciutat. Diumenge qui vé cantarà en nostra Parroquia, la seva primera misa.

Tot li sia enhora bona.

Ab satisfacció, veim que se van arreglant els carrers que fins avuy, se trobaven en estat vertaderament intransitable.

Mos ha dit persona ben enterada, que ben pronte se posaran a arreglar el de Martí Metje, que per cert feya temps qu'en necessitava de mà de metje. Ni havia que creyen si el dexavan per pas de cabres.

Un altre millora qu'acaba de fer nostre Ajuntament es s'instalació d'uns quants fanals a sa carretera d'Alcudia, ahont hi feyen molta falta.

Are lo qu'importa es que fassin una passadeta per devés el carrer de la Mostra, ahont hi ha moltes coses que penjan,

Dimars prop-passat, fong trobat dins un clot, del tres de terra coneget p'el Canyá de Son Munar, del terme de Costitx, el

Es Ca d' Inca

cadavre d' un home que resultà esser el del vehí d' aquella vila Jaume Aloy Sureda, mort segons se diu d' un accident. (a. c. s.)

Segons el repart que s' ha fet dels mossos perteneixents al actual reemplàs, correspon donar a n' aquesta ciutat 35 soldats.

Advertim qu' el temps legal pera fer la redempció á metàlich fineix lo dia 31 del prop-vinent Octubre.

Altre ploraya de mares y jovesanes.

Avuy se fá a Manacor una de ses fires que més topada solen tenir.

Ses manacorines hi solen treure tot s' estám y es manacorins vendre els seus gèneros.

Publicacions rebudes

BROTS Y FULLES.

Aqueix es el títol d' un tom de 242 pàgines, estampat a can Amengual y Muntaner, que fa pochs dies ha vist la llum pública.

Es el nou llibre un aplech de trossos de prossa mallorquina escollits per don Bernat Balle Amengual Pvre. En ell hey-ha traballs de 85 autors; es di., de la major part d' els qu' han conrat nostra llengua, desde els vells que contribuiren a nostre Renaixament literari fins els que fa poch temps traballan en el camp de les lletres. Escriptors inqueros n'hi figuraren quatre; mossen Mateu Garau, don Francesch de P. Massanet, mossen Francesch Rayó y el poeta Miquel Durán.

Ab molia discrecio y acert ha fet el senyor Balle la triadeilla de contarelles, rondayes y articles de resiat gust literari, encare que de fondo zencill, ja qu' el si de l' obra no's altre com diu en es pròlech, «que ser manjívola als atlols de ses escoles la llengua de l' avior, llengua en que han gemegat nostres antepassats les desditxes de la daurada Terreta, en que nostres mares, engrontantnos dins lo bres, mos han caniussejat per adormirmós, la clàssica tonadeta del ròu-veri-ròu: idioma, en si, en que desitavarem nostra llengüera per alabar a Deu».

Noliros que sempre hem tengut un amor entranyable a la llengua materna, hem vist amb gust la publicació de *Brots y Fulles*, nou ramell de literatura mallorquina. Lo recomanam a tois els mestres d' escola y a les mestres de costures, a n' aquí està dedicat, pera que l' adoptin com a texte de lectura per sos dexibles. Y no solament convé *Brots y Fulles* al jovent sino també als majors d' edat. D' hivern devora la foganya tant pajesos com ciutadans porreu passar moments divertits, llegint y rellegin sos sabrosos escrits, que no vos enmatzinaran l' intel·ligencia y en canvi vos despertaran l' afició a la llengua patria.

Donam les més expresives gracies al senyor Balle per l' exemplar de dit llibre en que nos ha obsequiat, desitjantli constància y paciencia, perdu a bon termel' Aplech de poesies y el Mostruari General de literatura mallorquina que té en projecte.

També hem rebut: El núm. 750 de *L' Art del Pages*, revista agricola que publica

traballs de Pascual y Amigó, Estruch y Rosell, Jusep Ventura y preus corrents en els mercats de Catalunya.

El núm. 89 de *Cu-Cut* y el 5 de *La Barretina*, setmanaris barcelonins, xistosos y satírichs, que van il·lustrats amb caricatures

Els núms. 636 y 637 de *Espana Cristiana*, revista valenciana de bon fondo.

Abdón de Mendrava.

Bulletí comercial

Mercat d' Inca

Preus que retgiren a n' aquesta ciutat pujous passat: Pessetes

Bassó . (es quintà) . . .	a 71'50
Xexa . (sa cortera) . . .	a 15'75
Blat . id . . .	a 16'00
Ordi . id . . .	a 10'50
Sivada . id . . .	a 8'50
Id. forastera id . . .	a 7'25
Blat de les Indies id . . .	a 16'00
Faves cuitors . id . . .	a 18'00
Id. ordinarieseyes id . . .	a 16'00
Id. novelles . id . . .	a 16'00
Monguetes (confit) id . . .	a 50'00
Id blanques . id . . .	a 24'00
Fasolis . id . . .	a 26'00
Ciurons . id . . .	a 21'00
Gailines (sa terga) . id . . .	a 0'95
Galls . id . . .	a 0'67
Conís . id . . .	a 0'30
Ous . (sa dotzena) . . .	a 1'25
Patates . (es quintà) . . .	a 3'50
Cañom blanch . id . . .	a 55'00
Id. negre . id . . .	a 50'00
Safra . (s' unza) . . .	a 3'00
Oli . (sa mesura) . . .	a 10'60
Figues seques (es quintà) . .	a 24'00

Correspondència literari

X.-Buenos Aires. Se coneix qu' heu avensat molt des que sortireu de Mallorca. Llevors... qu'ereu de bon atio! en so collet tort pareixeu un santet; però are el devendur ben empinat: que vol dir? èper qu'a Espanya com déis vos, sols s'ensenya a sa joventut la doctrina cristiana y el temor de Deu; no son economistes? Abont hi ha res més econòmic y barato que nostra Relligió? Qui ensenya més bé la veritadera economia que la doctrina catòlica?

Per porem veure vostre article amb lletres de metlo, l' havieu d' enviar a l' Esquella o a les Dominicals, qu' «Es Ca d' Inca, encare que tenga un gavaitz capás de pahir mats de torrent, li fa barres.

Per conte nostro poreu deixar anar la sèrie d'articles que volieu enviar, que vos treurà més fer estoviaments per vostre capital que no prosa lleujera per mostrar sa filassa.

Sansó.-Manacor. Teniu rahó que qui vol posar remeis a n' es més surt escalabrat; pero aquesta no' s'ha doctrina que sa deu haver de predicar. Per haver fet aquets contes els bons, s'han iets amos de ses metles, casi en tots els rams, quatre vividors.

OSSOS Y LLEPADURES

Es cabo de municipals a un dels seus subordinats.

— Perque no ha vengut voste a les deu com li havia ordenat.

— Perque avuy demà m' han pres es rellotje y no sabia quin' hora era.

A uns exàmens de Geografia;

— Per devés ahon està situada l' Ínglaterra?

— A punt fisico no l' hey sé dí; pero es segú que no està molt lluny de ca-méua, perque cada vegada que tocan a sa porta mon pare exclama! — Una anglés!

Trenca caps

: qui

N



JALSHAN

TNK T aba a a

El sen Xcrogues.

Semblances

Que te que veure una bota ab una gerra.

Y una gerra ab una persona.

Y una persona ab una corda.

Y una corda ab un tronch.

Y un tronch ab una olivera.

Y un' olivera ab un llibre.

El Sen Juavert.

Endevinaya popular

Redolant, redolant vaix neixe redolant, redolant moriré;

y quant estiré dins sa tomba encare redolare.

Ses solucions diumenge qui vé.

SOLUCIO AL NUM. PASSAT

Cal trenca caps. A ses escoles j'han acabat es punt.

Academia «Madaraga de Ferrer»

Carrer del Barco=INCA.

Ademes de les assignatures que comprén l' ensenyança superior que se dona en aquesta Academia, s' empliarà pera el prop-vinent curs de 1903 a 1904 ab la teorica-pràctica de llengua francesa; a carreg del coneut mestre frances Mr. Ventura Maril.

ACADEMIA MERCANTIL

S' acreditada Academia de D. Miquel Riutort s' ha uberta comensant s' any 13 de sa seva existència, funzionant per de prompte, sa 1.ª ensenyanza, contabilitat y dibuix, ab preparació a n' es proxim curs, en que s' admetrán dexibles interns, esterns, mitjos pensionistes y permanents.

Casa per arrendar. En aquesta impremta vos darán rahó d' una de planta baxa, pis y porxo, que te jal costat cotxeria y un espayós jardí.

Atlot. S' en necessita un de bona conducta y qu' escriga y lletgesca correctament, per trabayar en l' impremta d' aquest setmanari, carrer S. Francesch 23:

CASA Sen arrenda una de planta baxa, bona per magatzem, botiga o altres usos, del carrer den Corró d' aquesta ciutat. Per informes diriguvs a n' aquesta impremta.

Tip. dep Sastre y Piéras, S. Francesch 23. Inca.